

FOGLALAT: Magyarország (kinevezés; b. Podmaniczky Lajos és Szluha Imre beiktatása; pesti nemz. casinói gyűlés határozati; a' pesti görög-oláh község magyarul határozati ezenal jegyzőkönyve vitelét; ipolysági jótékony czélú tánczmulatság 's Hont megye hazafias rendelkezése; emberbaráti gyámolítás a' n. abonyi uradalomban. Kisfaludy egyesület alakulása 's jutalomdíjai; időjárati 's a' t.) Anglia (politikai lakomák 's beszédek; Ewart és Hume szónoklata; óriási vasut Duttonnál;) Spanyolország (a' ministerium állása; Mendizabal Lopez és Vera hanyatlása; Narvaez és a' kormány; Alaix engedetlen; pénzszükség 's Mendizabal csínyja; tartományi források 's a' t.) Portugália (elégületlenség; cortesgyűlései előkészület; az angol hajóhad utasításai.) Franciaország (következ. 's pair-kamrai tanácskozások és viták.) Gabonár. Pénzkelet.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ő cs. kir. fölsége jan. 1ső napjáról költ legf. rendelete szerint Nádasí Trsztyánszky Sándor urat, ns Hont megye első alispánját díjmentesen cs. kir. tanácsosi czímmel méltóztatott felruházni.

Ő cs. kir. föls. m. k. helytartósági alapítványi-számtartó Lander Venczelt saját kérelmére egész fizetése megtartásával mélt. nyugalmazni. A' m. k. Helytartótanács, a' horvát báni táblához tiszt. bírónak nevezett Sermage gr. helyébe Nádor ő fenségénél hites jegyző Priviczter Istvánt nevezé fogalmazóvá.

Pesten f. h. 8án tartatott a' pesti ev. esperesség részről közgyűlés, mellyben uolag, az evang. egyházak majd egyetemi szavazatja által, elválasztatott esperességi felügyelő, Aszódi b. Podmaniczky Lajos ur, hivatalába iktattatott.

Jászberény: F. h. 6án mint fens. Főhg-Nádornénk 's Főbirónénk névnapján ment nálunk végbe Szluha Imre főkapitány ünnepeleys beiktatása igen nagy pompával. — Beiktató nádori biztos Plathy Mihály ítélőmester ur volt; a' beiktatás lényeges részét gazdag ebéd, estve a' kerület tágas és csinos teremében fényes tánczmulatság követé, 's műkedvelők által játszott szini mutatvány előzé meg febr. 5én (Szécsy Mária Kisfaludy Károlytól.) Ebéd fölözt, melly három különböző helyen özőnletibőséggel vala fölterítve, a' város bírása jött elő Lehel ősi kürtjét tartva kezében, mellybe billikom vala illesztve. A' billikom csillagó tokajival csordultig töltetvén, a' kürt kézről kézre bujdosott, és számos áldomás ürült különböző jóllétre 's egészségre a' király ő felségétől kezdve lefelé egészen az új főkapitányig. A' város ki vala világítva. —

A' pesti nemzeti Casino idei téli közgyűlése f. év jan. 29kén 's folytatólag febr. 5kén tartatván, a' választásokon kívül, mellyeket már közlénk, e' következők voltak még nevezetesebb munkálkodási 's határozati: Jelentés tétel az intézet mostani virágzó állapotjáról, melly szerint a' tagok száma épen 500ra ment (azóta ismét kettővel szaporodván); az 1836ki bevétel: 27,932 pfgó for. 51 xr.; kiadás: 22,918 pfgó for. 24 xr. 's így pénztári maradvány: 5014 pfgó for. 27 xr. Részint kamatra kiadott, részint haszonhajtó részvényekbe fektetett tőkéji az intézetnek: 24,692 pfgó for. 1836ki dec. utolsó napjaig járó de még be nem fizetett casinói részdíjak összessége: 12,050 p. for. melly tartozások tetemes léte csak abból is kitetszik, hogy ha a' társaság ezen öt teljes joggal illetó summát tőkésíthetné, pénzalapja nevezetesebb szaporodást nyerne évenként. Kéretnek is ugyanazért a' tartozó részes urak, hogy e' körülményt tekintetbe venni, 's hátramaradt részeitel minélelőbb lefizetni ne terheltessenek! — Az Egyesüle', jövő fenmaradásáról jó eleve gondoskodni kívánván, a' most folyó 's 1840 végeig terjedő aláírási idő után következő tíz esztendőre, u. m. 1850 végeig kötelezendő új aláírást határozott már most előre nyitattni. — A' casinói hangversenyek folytatásaul 1837re a' mult évről e' czélra fenmaradt summán felül ismét 1000 pfgó for. a' könyvtár rendkívüli szaporítására hasonlag 1000 pfgó for.; a' budai magyar színészársaság fölségelésére 500 pfgó for. határozatott.

Pest: Hazafinak nem lehet nem örvendenie, midőn a' hazai nyelv terjedésének napról napra nagyobb és számos jeleit szemléli még azon testületeknél is, hol az csak a' későbbi nemzedéktől vala remélhető. Jeles példáját adá ennek a' pesti görög-oláh község f. h. 5án tartatott gyűlésében, hol a' városi biztos Havas József tanácsnok ur javaslatára, 's e' tekintetben tartott beszédjére, elhatározatott, hogy ezután a' köztanácskozási jegyzőkönyv, melly régente görögül, későbbben pedig németül vitelt, magyar nemzeti nyelven szerkesztessék; 's mivel kénytetés hasonló esetekben csak nyakassb ellenszegülést szül, 's így czélszerű nem igen lehet, hogy e' részben minden egyes tag akaróját szabadon kinyilatkoztathassa, a' tisztelt elnök biztos a' tárgyat szavazásra bocsátotta, mellynek sikere az lett, hogy a' német nyelvre öten, a' magyarra pedig harminczan szavaztak. A' hazai nyelvnek illy fényes pártolása 's diadalma a' lelkes tagokat kitűnő örömmel tölté el; Gózsdu Emmanuel pedig a' községnek tagja 's ügyésze (ki 1826ban sz. kir. Pest városa törvényszéke előtt első kezdé magyar nyelven ügyeket folytatni) látván keblében régóta táplált ohajtását sikerülve, örömtől elragadtatva, azon szerencsét kérte ki magának a' községtől, hogy e' gyűlésnek jegyzőkönyvét, mint hazai nyelven elsőt, ő szerkeszthesse, 's hogy e' nagy fontosságú oklevél alá nevét, mint helyettes jegyző írhasssa. Milly óriási lépésekkel haladna elő, kedves hazánk, 's nyelvünk virágzása, ha ezen derék község jeles példáját minden más idegen ajkú polgártársink is követnék! —

Pozsony: Gyurikovics György városi tanácsnok thiró 's a' m. t. társ. levelező tagja jan. 5én Eperjes sz. k. város polgárságától egy szépen pergamenre írott 's függő városi pecséttel ellátott oklevelet nyert, minél fogva, a' mult országgyűlés alatt a' szabad váro-

sok jogal védelmében mutatott bátorságért 's érdemeiért becsületbeli polgárrá nevezeték.

Esztergam: Az itt, főleg Palkovics Károly városi physikus fáradozása által alapított kórház javára jan. 31én a' „magyar király“ fogadó teremében tánczmulatság adatott, hova a' belépti ár egy ezüst fra határozatván, 320 jegy osztott széllyel. A' tánczmulatsággal 67 darab nyereségből álló sorsjáték vala összekötve, mellyek főleg asszonyi csinos kézi munkákból állottak.

Nagy-Abony: Vidékünk, melly ezelőtt a' jótékony természet tárháza volt, szomorú állapotban teng; a' köznép ugyanis munkája gyümölcsöt a' bús emlékü szárazság és marhavész által elvesztvén, élelem- 's takarmányhiány miatt majd kétségbe esve, étel, ruha 's erő nélkül, bármi munkára elégtelen. Azonban ez inséget nemes lélekkel enyhítgeti a' helybeli uradalom, melly atyai gondosságát most is, mint az 1831ki epeláz alatt, oda fordítá, hogy a' városbeli erőtlen, szűkölködő népen segítsen. Az e' czélra ajánlott búza-hus- és pénzajánlatok Szapáry Ferencz gróf 's kamarás urhoz hordatnak egy rakásra, 's ennek bölcs intézése alatt osztatnak szét czélirányos gonddal a' nép között. Urilakja egyik osztályában t. i. naponként 300 személynek főznek 's főzendék folyvást három hónapig, 's az orvos által megvizsgált étkek vallási tekintet nélkül, naponként tisztul délutáni 2 óraig osztatnak ki. Aldás a' jó 's emberszerető szivekre! —

Ipoly-Ság, jan. 31éről: Mezővárosunkban tegnap 's tegnapelőtt tartatott casinó tánczmulatságok jövedelmiből a' fenmaradt tiszta haszon 825 ft. 20 kr. v. a' vakok' intézete javára ajánlatott, 's e' körülmény emlékezetünkbe hozza ns Hont megye ajándékát, 's millyenek p. o., hogy bold. idősb Zmeskall György thiró ur indítványára, miután ez egy föllállítandó kórház szent czéljára 10 ezer v. forintot a' RRék kezelése alá bizott volna, a' pénzalap naponkénti szaporítása által a' kórházat föllállították, mellyben jelenleg számos beteg részesül ápolásban; továbbá, hogy a' lévai ajt. iskolának 1500, a' selmeczi evang. iskolának 500, a' bukaresti magyar iskolának Sűkei kezébe 250 v. forintot fizettek le nemesi pénztárakból. A' ns. megye haladásért buzgó lelkeségének újabb példája, hogy Széchenyi István gr. fényes érdemei örök emlékeül, ennek diszes képét, egész nagyságban, csinos aranyozott rámában buzdukt közérzemenyvel, az e' czélra gyűlt sommából megszerezvén, a' gyűlésteremben nemzeti ünneppellyel fölfüggeszték. Ekkor, a' még szépnemű hallgatókkal is tömött gyűlés-teremben, Kalocsa Antal thiró ékesen előadván a' tiszt. gróf érdemeit, a' szépneműhez is fordult, 's annak a' vakok intézete javára tartandó tánczmulatság jövedelme szaporítása végett kész szívvvel adott ajándékokért köszönetet nyilatkoztatott. Ez ajándékok a' megye első alispánja tisztelt nőjének buzgó felszólítására gyűltek össze, 's a' tánczmulatságban kijátszatnak. A' gyűlést kettős ebéd a' két alispánál, 's a' Casino teremében két tánczmulatság követé.

A' Kisfaludy Károly emlékére 's munkái kiadására ügyelő társaság örömmel jelentiminden részvevő hazafinak, hogy a' dicsőült költő emléke, mellynek ára 10500 váltó forintban állapítatott meg, buzgó hazafiak e' czélra tett ajánlati által annyira födözötve levén, hogy a' munkák kiadásából az egyesület' pénztárába háramlott summának ahhoz csak kevéssel kelle járulnia; a' pénztárban még ugyane' forrásból, t. i. a' munkák árából, 4500 váltó vagyis 1800 pengő forintnyi fölösleg maradt, mellynek évenkénti kamatja 270 forint vtóban. E' fölöslegpénz rendeltetése lett volna az emlék' fentartására szükséges tőkél szolgálni; de miután Nádor ő fensége az emlékek a' nemzeti muzeumban helyet engedni méltóztatott, a' saját gondviselés szüksége megszűnvén, úgy véli a' társaság, hogy az említett pénzfölsöleg hasznosb és a' dicsőültnek nemes pályájával öszhangzóbb czélra nem fordíthatja, mintha a' kamatokkal literaturai fáradozásokat, különösen pedig fiatal, serdülő tehetségeket ösztönöz 's ébresztget. Szándéka tehát a' társaságnak évenként két, aesthetikai és szépliteraturai tárgy jutalomtételt alapítani. Hogy pedig a' tiszt. közönség 's irótársak bizodalmat megelőzze, következő érdemes írókat kért társakul a' pályairatok megítélésiben: Csató Pál, Czuczor Gergely, Dessewffy Aurél gróf, Fáy András, Jósika Miklós báró, Kovács Pál, Kölcsey Ferencz, Péczely József, és Szontagh Gusztáv urakat; kik közül egyetértőleg Fáy András kéretett az ügy-igazgatás felvállalására, a' jegyzőség vitelére pedig Tóth Lőrincz. Egyébiránt ujra is kéretnek az aláírási ívek' birtokosai, méltóztatnának ezen íveket a' kitűzött határrnapig, u. m. martzius 31keig a' Jelenkor' hivatalához beküldeni, hogy a' végszámadás valahára a' közönség elibe terjesztesse. A' Kisfaludy Károly emlékére 's munkái kiadására ügyelő társaság nevében 's megbiztából, Pesten, febr. 6. 1837.

Bajza József, m. k. D. Schedel Ferencz, m. k. Vörösmarty Mihál, m. k.

KISFALUDY-TÁRSASÁG. A' Kisfaludy Károly munkái árából fennmaradt 4500 váltó forintnyi fölösleg kamatjából, 20 arany, kétfélé osztva, jövő 1838dik évre következő aesthetikai és költészeti feladatok jutalmazására fordították: I. Mi befolyása van a' dramai literaturának a nemzet' erkölcsi életére? 's miért nálunk, magyaroknál, olly kevés eddig az eredeti dramai munka? II. Készítettessék ballada, mellynek tárgya a' száműzetett Béla herczeg' (utóbb I. Béla név alatt Magyar király) párviadala a' pomerániai herczeggel Lengyelországban, mellynek következtésében Micislav lengyel király leányát 's Pomeránia egy részét nyerre jutalmul; 's mellynek körülményei a' historiából tudva vannak.

A' versenymunkák, névtelenül, jel-szóval ellátva, a' szerző' nevét rejtő bepecsételt levelkével, tisztán 's idegen kézzel leírva, küldessenek be, jövő october' végeig, Fáy András igazgatóhoz (Pest, kalaputca, saját háza, 251 sz.). A' jutalom-életelés pedig jövő eszt. febr. 6kán, mint Kisfaludy Károly' születése' napján, a' majd annak idejében hővebben kijelölendő helyen 's módon megy véghez, azon kijelentéssel, hogy a' jutalmat nyert pályamunkák egészen a' szerzők' tulajdonai maradnak. A' Kisfaludy-társaság' megbízatából Pesten, febr. 9kén 1837. Fáy András igazgató, Tóth Lőrincz jegyző. —

A' Duna 's Tisza, noha országszerte megtisztult már jégűl a' mult heteki enyhe időjárás következtében mind a' kettő, újra erősen zajlik a' növekedett fagy és hidegre 's a' közlekedést a' testvérpartok közt elnehezíté. A' kis folyamok háta pedig nyilván ismét jég-hiddá dermedt.

A' budai csillagász-toronyban tett időjárás észrevételek szerint jan. télibb bélyeget viselt ugyan, mint az azt megelőzőt dec. de ebben is gyors időváltozások történtek. A' köd azonban, e' kellemetlen tüneménye az időjárásnak, igenis állhatatos és folytonos vala. Kődös volt ugyanis az idő 26 napon, ezek közt 15 napon folyvást, az ég 18 napon egészen felleggel borítva 's 15 napon minden derület nélkül reggeltől estig Rendkívüli tünemény nem fordult elő, eső volt 8szor, hó 4szer, zivatar 2szer, erős szél 3szor. Uralkodó szél az éjszakai vala, de fűt éjszakknyugati 's déli is.

A N G L I A.

Minél közelebb a' parlament-megnyitás, annál sűrűbb a' politikai lakoma, úgy annyira, hogy alig mulik nap, mellyen valamely politikai ebéd nem tartatnék. Jan. 19én déli Devon megye conservatívai gyűltek össze Titneszben; de az itten tartott beszédek legkisebb fölvilágítást sem nyújtanak a' conservatívok szándékbeli politikájáról. Máskép a' reform-lakomák, mert ezeken világosan nyilatkoznak a' szabadelműek. Szinte jan. 19én tartott a' liverpooli reformmegyesület lakomája Liverpoolban a' nagy színházban, melly e' végre izletesen fölékesített, W. Ewart 's egyéb szabadelmű parlamenttagok tiszteletére. A' pompásan öltözött szép nem páholyokból nézte atyjaik 's férjeik lakozását. A' tartott beszédek tárgya főleg R. Peel glasgowi beszéde volt. Ewart így nyilatkozott: „Robert Peel azt mondá a' skótoknak, hogy ő eltökélte magát szorosán ragaszkodni a' régialkotmányhoz. De fájdalom! a' régi alkotmány fogalmát feledé meghatározni. Tisztes barátink, a' skótok, azt mondhatták volna neki: Uram! az ország történetét vagy nem olvastad, vagy elfeledted. A' nagyon tisztes baronet ugyan is nem méltóztatik emlékezni, hogy épen az bélyegző országos alkotmányunkban, hogy a' haladó idő kiv. utihoz önkénylen, i l. szked k az, nem pedig hogy változhatatlan. Régi alkotmány, igazán! tehát nem maga Wellington hg, kit „a' fölség kocsisának“ neveztek, az udvari egyház minden kiállításai daczára szélnek eresztvén a' koronázási esküt, szentesítetté e IV György által a' katolikusok felszabadulását? (hangos tetszés.) Még erősebben szólott Gisborne: „Sir Robert, úgy mondez, szemes férfi 's nagymester az ékes-szólásban; azért saját szemeimnek sem akartam hinni, midőn glasgowi beszédét az ujságokban olvastam. A' lordok, úgy fejezé ki magát a' tisztes baronet, Istennek és lélekisméretjöknek felelősek, Fieschi is az volt. (Halljuk! halljuk! zajos tetszés.) Mind a' mellett e' felelőség rosz jutalom volt Lajos Fülöpre, Mortier marsalra, 's mindazon áldozatra nézve, mellyek oroz lövése által elhalottak. De szerencsére nem csak Istennek 's lélekisméretének, hanem a' törvénynek is felelős vala, 's a' törvény megragadá őt, 's vérpadra küldé. Sugyan nem volna ehát semmi különység a' lordok és alsóház felelősége közt? Hallja tehát, baronet uram! Ha valamely alsóházi tag kötelességét nem teljesíti, a' nép visszahija őt; a' kötelesség-feledte lord pedig, mint most áll a' dolog, parlament-széknél ülve marad, (halljuk!) — Ez különység, még pedig nagy, tetemes különység, mellyet a' baronet ur jónak talált elhallgatni: 's ennek barátim máskép kellám lenni. (harsogó tetszés.) Ewart így végzé beszédét: „A' mi köz politikánk mindig az volt, 's az most is teljes meggyőződésünk, hogy ezen ország igen is szerfölött feudális intézvényei eltörlesztését kell főleg czélba vennünk. Minden ministerium, melly nem ezt tűzé ki fő 's mellőzhetlen czélul, hibásan számolt.“ Sokkal fontos vala ennél azon lakoma, mellyet a' reformerek Leidben tartottak, 's mellyen több parlamenti taggal 's ezek közt W. Molesworththal, Shiellel 's Morpeth lorddal Irland főtitoknokával, mintegy 2000 vendég vala jelen. E' lakomán nevezetes volt Morpeth lord beszéde, melly így hangzék: „A' toryk bár olly vitézül egyenek 's igyanak, 's bár olly vitézül szidjanak és rágalmazzanak bennünket ministereket, mi még is megtartjuk a' pályatért 's kezünkben a' fék. (Harsogó tetszés.) Azonban e' mérges alávaló zajtól örömmel fordul az ember azon enyhebb ékes-szóláshoz, azon illő kikerekített 's csicsomázott ejtésekhez, mellyek nem

rég egy skót múza-lakot elbájoltak. Illy illedelmesen, illy nyugottan 's tükör-simán kelle az ékes-szólás folyamának a' nagy conservatív harcshős melléből ömledezni, midőn, az akadémiai ifjúságot Cicero utjairól Attikában és Aziában mulattatván, most, inkább politikai, de kevesbé classicus hallgatósága előtt asztalnál saját bukdácsolását a' skót felföldön elregélte. (Kacszaj.) Egyetlenegy szomorú gondolat háborgatja azon örömet, mellyel különben egy illy érdekes alkalomkor késni lehetne, azon gondolat, melly irigységgel 's bosszúsággal fogja Oxford, a' felföldnek tett ezen hődeléseket érzeni, mikép fog ezen alma mater et' nutrix, fia után kesergereni, ki egyetlenegy mellőztetés miatt keserű boszut áll. (Peel előbb oxfordi parlamenttag volt, de követségi helyét elveszté, mivel a' katolikusok fölszabadítására mellett szavazott, mellynek Oxford nagy ellenzője volt.) „Irlandra térve így szól a' minister: „Magas örömmel veszem észre, hogy Anglia és Irland olly szorosan olly bensőleg összecsatolják, mikép talán még soha, 's azon vonzalom Irland szenvedései iránt, mellyet közöttünk minden nemes és szabadkeblű mélyen érez, fölment azon fáradástul, hogy Önöket együttmunkálásra szólítsam fel a' megrongált testvér sziget mellett. (Tetszés.) Mellékesen mondva, én örömmel jegyzém meg, hogy R. Peel az irlandi hatóságú törvényjavaslatot nem szándéktalan hallgatással mellőzé el. (A' ministeri sajtó ebből azt lát-szik következtetni, hogy a' toryk e' kérdést kikerülni szándékoznak.) Noha Irland állapota általjában véve folyvást nyugottabb, a' „politikai izgatás szabályos iskoláji még is, — e' fark, mellyen Lyndhurst lord a' felsőházban olly derekasan lovagolt, hogy Irlandra nézve a' hasonzerű törvényhozás menetét meggátolja, — soha soha illy munkásságot nem fejtének ki. (Tetszés.) Ezek gyümölcsei ama' derék politikának, melly meg nem elégülve azzal, hogy egyetlen ország három nemzete közt éles határvonalokat húzott, kárhuzatos viseletéhez még bosszantó gúnyt is tolda, úgy hogy a' szenvedett igaztalanságégető érzése a' legszegényebb irlandi gunyhóig is elhatott. Peel azt mondá: „Én elszánt vagyok azon nemzeti intézvényeket, mellyek a' protestantizmust a' statussal a' három országban egybekötik, fentartani“ azután: „Intézvényink és vallásunk mélyen gyökerezzenek egy protestans nép meggyőződésében, érzetében és szeretetében.“ Igen is, de hisz épen ez a' bökkenő! (Tetszés.) Az irlandiak nem épen protestans nép; attól tartok, hogy katolikus népnek kell őket nevezni. Ohajtanám, ne volna úgy; mert én a' protestans hitet inkább kedvelem; de úgy kell a' dolgot venni, mint van; (Tetszés.) 's azért, noha hiszem, hogy a' protestansi statusgyház mély gyökereket vert valamely protestans nép meggyőződésében, és szívében, még is érzem, hogy a' katolika egyház valamely katolikus nép szívében nem kevésbé gyökereket verhetett. (Tetszés.) A' ministerek arról vádoltatnak, hogy ellenségei 's árulóji a' statusgyháznak. Szilárd meggyőződés, hogy mi annak kedvezőbb föltételeket ajánlottunk, mint sem én, ki hozzá tartozom, és szíveimből jót akarok neki, ezentúl valószínűleg remélhetek részire. (Halljuk!) Azon nagy inségnél, mellynek zaklatási alatt az irlandi nép nagy többsége nyomorog, nem sokáig kell késnem, mert bizonyly Önök velem egyelően fogják érzeni, hogy y e' szomorú themat nemesek szánakozás-gerjesztés miatt kell érinteni, hanem főleg azért, hogy ha már egyszer vitatás alá került e' tárgy, czélszerű segéd rendszabályokról legyen gondoskodás. De meg vagyok győződve, hogy semmi sem létezik a' kormány és parlament előtt olly fontos, olly sürgetős, mint szegényi törvények létesítése Irlandban, bármi súlyos és szövevényes is e' dolog magában.“ A' szónok ezután, ha nem helyeslé is az angolok jelenlétét Krisztina táborában, legalább nem is roszalá; de marczonegva kelt ki az ellen, hogy némely brittet alkotmányos vonzalma d. Carlos absolut táborába vitt, 's így protestans igazhitűségét az Inquisitio zászlójához szegődteté. A' minister jövődől politikáját a' szabadelműség elvein épültnek nyilvánítá, mellyek közt fő helyet foglal a' polgári és vallásos szabadság. —

Az irlandi conservatív páirek Dublinba jan. 14ére gyűlést hirdettek, abból felirást szavazni a' királyhoz „azon veszélyek iránt, mellyek ő fölsége valamennyi dicséretes alattvalóját fenyegetik.“ Az ellenféli irlandi páirek pedig ellenmondást bocsátottak ki, mellyben ama' gyűlést hirdetik igazán veszélyesnek Irland nyugalmára nézve. A' conservatív páirek feje Devonshire marq. az ellenféli pedig Leinster hg. — A' M. Chronicle igen magasztalja Durham lord angol követet Sz. Pétervárbán, azon részvétért, mellyel az orosz kabinet által angol cikkekért járó vámdíj-csökkentésben munkálkodott.

A' londoni reformclubb radical parlamenttagjai gyűlésökben jan. 21én Molesworth javaslatára azon egyértelmű végzést hozák, hogy az alsóházban legelső kedvező alkalommal három fontos rendszabályt kell sürgetniök, u. m.: a' titkos szavazást, a' választási jog kiterjesztését, 's a' gabona-törvények megváltoztatását. A' Globe szerint e' végzések hoztakor legkisebb ellenséges indulat sem mutatkozott a' mostani kormány ellen, sőt inkább kedvező volt az érdelem iránta; de még is a' gyűlés oda nyilatkozott, hogy időtlen engedékenység által e' nagy rendszabályok előmozdításában hagyják magokat gátoltatni. Még kedvezőbb érdelem nyilatkozott a' middlesex két parlamenttag, u. m. Byng George és Hume József tiszteletére a' Drurylane-színházban adott lakomakor. Az e' végre 500 font sterlingen kibérelt színház ünnepélyesen vala díszesítve, 's a' földszin a' színpaddal keresztben rakott deszkák által egy nagy teremmé alakítva, hol mintegy 1100 vendég 12 asztalsorban lakmározott. Russell lord,

(mint Bedford hgnek, Middlesex grófságban a' leggazdagabb földes-urnak unokája 's Tavistock marquisnak a' hg legidősb fíjának legidősb fíja.) volt az elnök. (Russell lord, a' mostani minister, a' hgnek 3dik fíja.) A' szokott áldomások közt az uralkodó ház egészségére, különös lelkesüléssel fogadtatott a' Victoria hgasszony egészségére köszöntött áldomás. Hasonló hévvel a' „Sereg és hajóhad“ egészségére is, úgy szinte „a' fölséges népére, mint minden hatalom kútfejére;“ végül Byng egészségére, ki, mint az alsóház Nestora, (mert Middlesexnek 1790 óta tizenkét parlamentben képviselője) érzékeny szóiban nyilatkozta köszönetét. Parlamenti pályája viszályait híven rajzolva szembevető örömmel említé, mikép több heves harcz és vita, több szinleges visszalépés daczára is az ész és szabadság fényes diadalmakat nyert, 's még fényesbeket nyerend. Csupa vak vélemény azt hinni, hogy Irlandtól az igazságot még tovább is megtagadhatni. Jogos büszkeségben hosszas évsoron által bizonyított becsületességére, azon nyilatkozással zárá szavait, hogy egész életében soha sem vezérlék önző tekintetek, 's a' társaság ifjabb részében előtt méltán állíthatja: mikép azon tudalom, hogy soha más nem mint igazságos és hazafi indító-okok kalauzolák lépteit, élte alkonyán sokkal nagyobb örömet okoz neki, mint bármily megtisztelés. Noha koros ugyan és nyugalomra vágyik, de azért, ha választóji a' legközelebbi választáskor ismét parlamentbe küldik, kész ohajtásukhoz illeszkedni, 's mint hű harczos, páncéljában meghalni (zajos tetszés.) Hume, ki utána szól, egészen O'Connell értelmében, egyeségre inté a' reformerek valamennyi osztályit. Utána mások is szóltak 's mindnyájan egyértelműre buzdíták a' reformereket. Mire ismét Hume beszélt 's a' száraz számmester a' körül belül majd hatvan évü Hume, agglégény létere is egy nyalka szökést tett, 's a' szép nemnek, melly az ünnepszabály szerint ezüst szövetü narancs-és biborszínü rózsát viselt — jelenléteért köszönetet mondott. Tisztelkedő udvarisága mindazáltal kissé vaskosan sült el. „Reményem, úgymond, hogy az asszonyságok mindenkép rajta lesznek, hogy velünk együtt a' jó reformerek számát, mennyire csak lehet, szaporítani segítsenek. (to assist us in making as many good reformers as possible. (Csattogó kacaj.) Én az asszonyságok egészségére köszöntöm e' poharat 's az „egész tisztelettel“ ürtetett ki. — A' mennyire fontos vala e' lakomán nyilvánított politikai érzelem, 's a' reformerek növekvő egyetértése, olly igen rajta vannak a' torylapok, ezen és valamennyi reform-lakomát hitványnak kürtölgetni.

Dublinban a' protestansok, gyűlést jan. 24én Devonshire marq. előlülte alatt csakugyan tartottak. A' tory lapok telvék e' gyűlés fontosságával. A' tanácskozások azon határozatra vezettek, hogy a' kormány és O'Connell terveinek leghatározottabb módon ellenszegüljenek. Roden lord szól legelsőben, 's nagy hülyeséggel rajzoló a' protestansoknak Irlandban már régóta szenvedni kellő elnyomatást (?) 's felirást javasolt a' királyhoz 's mind két parlamentházhoz, mellyben az irlandi protestansok jogai megóvatását kérik. E' felírás a' város több részeiben fog aláírásra nyíltan állani. Utána Glengall gr. szóla támogatván az indítványt, 's reményt nyújtja, hogy az angol protestansok segélyekre fognak lenni. A' lordok háza, úgymond, eddig egyedül állott részen a' republicanismus ellen; de a' népet illeti kijelölni a' lordok viseletét, melly sem nem akar, sem nem bír a' határozottan kimondott néphajtságnak ellenszegülni. De ki háta a' nép? ki a' nép Irlandban? tán a' szegények tömege? a' katolikusok? Úgyan megengedi, hogy a' katolikusok a' protestansokat számra fölmutassák; de ugyanazon arányban mutassák fel a' protestansokat a' katolikusokat birtokra nézve. A' ns gr. itt azt akará megmutatni, hogy a' status, melly nem egyéb mint emberek társasága, csupán birtok-összeségből és halmozatból áll; mit még eddig egy publicista sem tanított. Midőn a' vitások folytában Donoughmore lord jöve szóhoz, kábitó „conservatív tüzzel“ (azaz tapssal) fogadtatott. — „Én, úgymond a' lord, támogatám a' katolikusok föl szabadulását.“ (Kiáltások: „mondja Ön: a' római katolikusokét.“) Ezt szívből sajnálom (dörgő tetszés). Mert noha mindenkép, 's ünnepélyes esküvel van megzáradékozva e' törvény, az ország protestans egyházát még is veszélybe hozta.“ Végül az irlandi páirek 's egyéb parlamenti tagok azon ellenmondását, mellyt már említettünk, szétszaggatván lábba tiprották, mellyre mindenütt azon kiáltás hallatszott: nem engedünk! (no surrender!)

A' Dublin Evening Post e' nagy protestans meetingről (lakomáról) következőleg értesít: „Midőn tudósítók a' terembe léptek, tömve találták azt személyekkel, kik teli torokkal 's tapssal azon voltanak, hogy az ügy nevezett conservatív tüzet fellobbantsák, mi az orange páholyokban a' legdivatosb tetszésjelentés volt. A' karzatok rakva voltak asszonyságokkal, kik a' férfi társaság tapsit 's tetszés-kiáltásait vitézően utánozák. 11 órakor megjelent az alkotmányon Roden lord, kezében narancs színü (orange 's így az orangistaság jelképe) 's hibor szegélyü zsebkendő tartván. Néhány pillanatig mintegy zavarodtan állott, míglén a' conservatív tűz egyik üdvözölő lövellése a' másik után keresztül dörgé a' teremtet. Mire Roden a' közlekedéstől elragadtatva, hirtelen föllegyinté zsebkendőjét. E' jelre valamennyi ur és asszony fölemeli narancs színü 's biborszínü zsebkendőjét, 's míg Roden a' magáét zászlóként lobogtatá, e' kiáltás dörögte: „Nem engedünk!“ (No surrender!) Ugy látszott, mintha Irland valamennyi orangeférfijai összecsdültek volna itt az orange-szövetség-szétbomlasztása óta elnyomott érzelmeknek annál szabadabb részt engedni.“ Ennek daczára mindazáltal azon ellenmondást, mellyt Leinster hg hozá indítványba, már 34 irlandi páir, 's az alsóház valamennyi irlandi reformtagja aláírta; 's így a' dub-

lini protestans gyűlés hászontalansága szembevető. — Előbb a' toryk, most némely radical támadá meg O'Connellt az ügy nevezett „O'Connell-adó“ miatt, mellyt az irlandi nép O'Connellnek, mint szabadsága lelkes védjének, évenként gyűjteni 's adni szokott. Ez állapot bővebb megértésére két körülményt szükség tudni: első az, hogy Angliában a' parlamenttagoknak nincs napidíjok, mint például nálunk, 's azután, hogy Angliában a' parlamentbe képviselőül megválasztás sokkal többbe kerül, mint p. o. nálunk, e' fölött a' képviselés is sokkal terhesb, mint másutt. 2dik körülmény az, hogy mielőtt O'Connell az irlandi katolikusok föl szabadulásával foglalkozott, 's annak következtében parlamenti képviselőnek választatott, ő igen híres és jövedelmes ügyvéd volt, úgy hogy akkori tiszta jövedelme felmúlá a' mostanit minden O'Connell-adó daczára. A' mit tehát az irlandiak neki évenként adnak, az nem ajándék, sem csikarás, hanem a' legegyszerűbb értelemben vett kárpótlás. —

A' dec. 31diki Athenaeum egy vasut-leirást közöl, melly Duttonnál (Cheshireben) tömérek boltozatokon a' Weaver völgye felett építetik, 's már kevés híján készen áll. Nagyszerűbb ez mindennél, mit e' nemben Anglia sőt egész Európa mutathat, nem vévén ki még a' menai-uti hidat sem Anglia és Anglesea közt. A' híd, melly a' vasutat hordozza, góth-izletü, veres fővenykőből épült, 's húsz boltozaton nyugszik; mindegyik 60 l. magas és 60 l. hajlatú. Az egész híd, ha elkészül, még 12 lábnyival magasb leend. Egész hossza 1400 láb 's 700 ezer köb-láb követ emésztett föl. Kevésb mint 18 hónap alatt elkészül 's 50 ezer font sterlingbe kerül. Így hát lassanként a' természeti akadályokat, mellyek ekkorig győzhetleneknek látszottak, meggyőzi óriási működéssel az emberi mesterség; 's völgyeken át vasutat vinni nem tartozik többé hihetlen dolgok sorába. Még nagyobb bámulatot gerjeszt azon föladat tetteles megoldatása, mint lehessen a' bércek hátát vasutal megnyergelni, mit jelenleg Manchester és Sheffield közt csudálhatni. — A' tér hossza, mellyen e' nagyszerű próbát teszik, 40 és ½ angol mérföld, 's ferde lejtős lapok egymást követő sora által lenne megfejtve a' nehéz föladat, hogy a' vasut e' rövid téren 775 lábnyi magasságra jusson 's gőzkocsik által járható 's az utazóknak kényelmes legyen, eddigi hosszas, unalmas és nehéz járatúsága helyett. Egy társaság 1 millió f. sterlinget irt e' célra alá, Wharnclyffe l. elnöksége alatt, a' terveket pedig Vignoles és Locke híres mérnökök készítik, 's miután ezeket megvizsgálták 's helybenhagyták, az építési munkát egyedül Vignolesra bízták.

SPANYOLORSZÁG.

A' cortes utolsó munkálati szerint nyilvános, hogy telemes módosítás nélkül nem állhatand fön a' ministerium. Már egészen elveszté a' többséget, 's a' meghasonlásnak a' cortes gyűlékony elemei közé pattanható legkisebb szikrája, lángba borítandhatja azt, 's martalékká ejtheti a' kabinet három tagját. E' három áldozatot a' közvélemény már rég kipecezté. Nevök: Mendizabal, Lopez és Vera. A' cortes jelenleg következő pártokra oszlottan áll: Első a' nagy hatású Olozaga képviselő. Ez az előterjesztett alkotmányi alapszabályok védje 's vele 40 kamrai tag szavaz együtt. Ez után következik a' cataloniai párt, mellynek rendes szónokai Domenech és Vila, 's népszerű elvektől áthatott 30 követtagja van. Ezen párt közvetőleg választást 's egyetlenegy kamrát ohajt; ha pedig az ország kettőt kívánna: a' nép által akarja megválasztani azok tagjait. A' lebegők (hukdácslók) pártjához csak mintegy 15 követ tartozik; de mégis ők döntik el az ügyet igen sokszor. Köztük van Caballero, Garcia-Blanco és Gorosarri, kik mintegy főnökei a' főálló ministeriumot gyámító felekezetnek, melly csak hivatalvesztés vagy más egyéb mellőztetés miatt áll a' kormánytul el. De épen ezért nem támaszkodhatni rájuk egész bizodalmassággal, mert tagjait könnyen elvonhatják tőle kecségetlő személyes érdekek. Illy helyzetben áll vele a' most is a' ministerium. Ennélfogva ígéretet is tön Lopez, hogy a' kabinetből kilépend; Mendizabal pedig Londonba igyekszik, nem tulajdonkép azért, hogy Angliában pénzt kerítsen, hanem biztos menedéket találni, legalább a' bekövetkező fordulat elmúlásáig. Vera nem kevesebbé szorult állapotú. Neki a' cortesgyűlésben nagy kérdésekre kellend válaszolnia Narvaez ügyében, kit az angol követ közbenjárása sem békíthete ki a' kormánnyal. Mind ebből az világlík-k, hogy jelenleg a' kormány ügye igen bonyolult, 's a' honfikeblek méltán aggodnak kifejlése miatt. A' hadi viszonyok ellenben öröndetesb jövőt látszanak érni; mert a' Sent. des Pyrenées egész bizonyossággal állítja, hogy a' hosszas nyomoruságban sinylett spanyolországi idegensergek rimánykodását a' francia udvar végre csakugyan meghallgatá, 's nem csak ruhát és fegyvert küldend nekik, hanem hihetőleg zsoldjaik kiűzetéséről is gondoskodni fog.

Barcelonából még mindegyre nyugtalanító hírek érkeznek. A' csend és nyugalom mindegyre háborgási veszélyben forog, mivel a' gyárvárosban fölötté sok az elégtellen munkás, kiket az itt majdnem mindűnen összegyűlt menekvők méginkább fölízgatnak. Ide igyekeztek az ifju Olaszország főnökei is, Mazzini és a' két Ruffini, kik előbb Schweizban tartózkodtak, kik azonban, a' barcelonai lapokban m. h. 20kán megjelent parancsa következtében Parrens tábornoknak, mi szerint minden 1833 óta ott levő idegent a' főkapitányság előtt 21kén 's 22kén megjelenésre idéz, alig ha másféle nem veendik utjokat. Az utolsó történetek után nem jelent meg többé a' „Sancho Gobernador“ című barcelonai lap. Ugyan egy időben a' barcelonai forrongással tört ki Jaenben is az izgásban volt nyugtalanság. Ez nyilvános bizonyossága a' titkos társaságok szétágzó befolyásának, mellyt Calatrava kétségkűl hatalmasabban üldözöbe ven-

ne, ha őt némely tisztársai nem akadályoznák. — Cadixban gyors folyamatba vevék a Gomez által, jelenlétekor alakított cordovai carlospárti juntatagok ellen indított pert. Átvádlottak közül két pap, a nemzetőrségi pattantyusság két tisztjét választá védelmezőjeül. Nagy idegenséget szült itt a polgárságnál az andalusiai főkapitánynak Aldama tábornoknak azon kettős rendelete, mi szerint Pedrajas politikai intézőt hivatalátul megfosztá, a Noticioso lapot pedig, egy az ő hivataloskodását megtámadott cikkelyeért pörbe vonatá. — Sevillában legközelebb egy titkos társaság alakul, melly magát „láthatlannak” nevezi. Ennek titoknokai több ízben felszólított már egy itteni kereskedőt, bizonyos órában 's meghatározott helyen 10 lat arany letételére. A' rendelt időben több személy megjelent a' kifizető helyen; megérkezett oda nem sokára egy férjfiu is az aranyat átveendő; de a' lesbe állított poroszlók elfoglák 's bebörtönzék.

Alavai hivatalos közlemény szerint, a' tél még mindegyre öly szigorú, 's a' még el sem olvadt hóra másodízben zudult fuvatagok öly nagyok, hogy a' hadiseregnek mozdulatlanul kénytelenek vesztegelni tanyáikon, 's a' közlekedés is nagy ügyvel bajjal jár. Ranelagh lord, kirül eleinte azt hírlék, hogy az új intézkedések miatti elégtelenség távolítá el a' carlosi táborbul; idegen sereg-gyűjtésre bizaték meg d. Carlóstul, öly föltétellel azonban, hogy az általa toborzandó angolok ne köteleztessenek azon harcokban küzdeni, hol a' chrisztinói seregök közt angolok lesznek.

A' bilbaói nagy csapás utáni fegyvernyugvás még mindegyre tart; közös azonban a' remény, hogy mindent megtön 's teendő a' kormány, mik a' vezérek kibékülését eszközölhetik 's a' hadfolytatási szerek eddigi hiányát pótlandják. Az utolsó tudósítások szerint csupa véletlenségnek mondják azt, hogy Alaix főparancsnoka lön Alava tartománynak, mivel itt idős vezér nincs mint ő. E' mellett azonban bizonyos, hogy csakugyan nem engedett az őt lemondásra szólító kormányparancsnak; valamint szinte az is, hogy Narvaez hivataláról leköszönt, 's Madridba várják barátjával Zavala ezredessel együtt, kit Narvaez után a' seregosztály vezérése illetett, de ki azt nem vállalá föl, sőt egyéb tisztársival együtt ellenmondást nyujta be a' kormányhoz Narvaez elbocsátását ellenzőleg. Alaix azonban közben semmit nem mulaszt el, hogy magát katonái kedvezésében 's így a' főparancsnokságban megerősítse. Vitorában, hol elég téres laktanyák vannak, a' polgársághoz szállítá legényeit, mi miatt számos panasz keletkezett. Zsarlásaik öly nyomasztók, hogy e' vidéken több faluból kiköltözék miattok a' nép. Későbbi, f. h. 21ki, tudósítások szerint, Narvaez e' napon valóban meg is érkezett Madridba. Hogy azonban ezen, a' kormánnyal elégtelenedő tábornok a' fővárosban sokáig ne maradhasson, Alvarez főkapitány tüstint rendeltést bocsátá ki, mellyben minden osztálynok 's vezérőrnagy felszólítatik a' főváros haladéktalan elhagyására, hacsak az ott mulatozásra különösen engedelmeök nincs. Más tudósítások a' pénzszükségben fuladozó Mendizabálnak egy erőszakos csínyárul értesítnek a' városi pénztárra nézve; minek következtében az ayuntamiento ugy fölboszankodott, hogy egyetemileg benyujtá elbocsátatási kérelmét. Ezen a' kormányra nézve szerföltött kártékony lépés meggátolása végett azon volt Mendizabal, hogy az ayuntamiento egyes tagjait kibékítse, 's igéré az elbitorlott pénz minélelőbbi visszatérítését; öly igéret, mellynek senki sem hiszen; 's annyival kevésbé, mert a' köz-költségekrüli számolását is mindegyre vonakodik előterjeszteni, noha már régóta hirdeté azt. Megbukásának közel léte általános hiedelemmé vált, 's népszerűségét annyira elveszté, hogy midön egyik este az utcák máskorhoz képest rozszabbul valának megvilágítva, tüstint azon véleményre jöttek az emberek, hogy hihetőleg a' világitó-egyesület pénztárát is megvámolá Mendizabal. A' madridi Castellano azt erősíti, hogy az ő parancsára véghez vitt munkálatok 487,109,000 reálnyi terhet vontak a' nemzetre, mellyen kívül az ország minden jövedelmét, a' 4 millió kölcsönnek egy részét, a' katonaállítási váltságért bejött 4 millió reált, 's a' Portorico, Havannah és Philippini szigetekre fölvett pénzmennyiséget is elkölthé. —

PORTUGÁLIA.

Lissaboni m. h. 14 's 15keig terjedő hírek szerint igen nyugtalanító helyzetü az ország, 's a' dolgok mostani állása nem sokára következő fordulatot gyanítat. 13ka óta folyvást alattomos izgásban a' főváros, minek, mint hallik, azon alaptalan hír ada kezdetet, hogy a' királyné a' cortes - megnyitás előtt a' herczeggel együtt Santarembe ügyekszik vonulni, hova Saldanha marsal a' katonaságot összegyűjtendi, hogy velök az 1826ki alkotmányt kiküldtassa, 's azután fegyveres kézzel Lissabonba menjen. 'S a' királyné ezen elhatározását öly szilárdnak hívék, hogy — mint mondták — Sa da Bandeirának több ízben kelle a' királynéhoz járulnia, míg e' szándékrul le tudá beszélni. A' nemzetőrségnek pedig folyvást azt sugdozzák fülébe, hogy az 1820ki alkotmányt, a' maga valóságában, minden korlátozás 's változtatás nélkül kívánja. A' fővárosban eddigelé megjelent követek 13kán tanácskozást tartának, 's a' ministereket, mint követeket ön keblükből kizárándóknak határozzák; mi a' ministerség megbukását majd egészen bizonyossá teszi. A' királyné nagy tétovában volt az iránt: ki által nyitassa meg a' cortesgyűlést f. h. 18kán. Ministerei Passost ajánlák; 's ő, rettegése közben, hamar megegyezett. Hogy pedig nem személyesen nyitja meg azt, erre nézve a' cortesgyűlés rendkívüliségét adják okul a' ministerek. Nagy melegségül szolgáland a' királynénak azon

terjengő hír is, hogy nehézkes (viselős) állapotban van. A' minis-terváltozást, mint mondják, az előbbi jelenetekhez hasonló körül-mények közt akarják eszközölni, 's még Sa da Bandeira és Passosnál is népszerűbb férjfiakat ügyekeznek helyökbe állítani. A' fölzendülésnek, hír szerint, a' cortesgyűlés megnyitása napján kell vala történnie; 's noha ezt jól értesített személyek alaptalan koholmány-nak vallották, mégis nagy aggodalmat okozott a' főváros lakosinál, 's arra bír az angol admiralt, hogy az angol alattvalók személyes és vagyoni bátorsága iránt kellő rendelkezéseket tegyen. Utasításuk van a' Lissabonnál horgonyzó angol hajóknak mind azt megtenni, mi által vérontásnak elejét vehetik, és szükség esetén, még a' királynét is hajóökre fogadhatják férjestül 's udvarostul. A' hadminister, mint lát-szik, gyűlöletessé tévé magát öntársai 's a' nép előtt. A' katonaság sem mutat iránta semmi vonzalmat. Kitészett ez legközelebb, midön a' lissaboni pattantyusság fegyveres kézzel követelé hátramaradt zsoldját, 's nem elégtült meg pusztá igérettel 's csilapító szózáttal, hanem pénzbeli elégtelt tudot magának daczolni. — 11kén nagy guerillacsapat mutatkozott Lissabon közelében 's kikiáltá d. Miguel-t; de az ellene küldött fővárosi katonaság, rövid csata után, ré-szint elfogdozá részint, elszélyeszté azt.

FRANCZIAORSZÁG.

A' követházban jan. 6án 's 7én a' községi tanácsok szerke-zetéről folytak a' vitatások. Nincs ugyan is alkotmányos ország Eu-rópában, hol a' helyhatóságoknak öly kisded hatalomkörük lenne, mint Franciaországban. 'S ámbár e' tárgy a' legfontosbak egyike, a' követek még is igen csekély részvétet 's figyelmet mutattak iránta. A' kormány által előterjesztett törvényjavaslat fő elve az, hogy minden helyhatóság hatalma 's tekintete, 's így az egész municipalitas eszméje a' fő hatalom folyadéka 's engedélye. Mihez képest a' községek függetlensége törvény- és szabályszerű, függetlensége pedig csak kivétel. Ezen elvet Jaubert doctrinaire tag fejtegeté 's támogató, Dubois pedig ostromlá, főleg azon okoskodásnál fogva, hogy valamint a' közép vagy főhatalom az egyesek átruházásából ered, 's azok folyadéka, úgy a' helyhatóságok is, mint az egyesek közvetlenebb gyülekezete 's képviselőjei — inkább származatöji, mint származottöi a' főhatalomnak. A' törvényjavaslat 2ik czime szerint minden községi tanács egy maireből, segédöböl 's községi tanácsnokökböl álland. A' mairet és segédöt a' király nevezi, a' tanácsnokokat a' község választja. Valamennyit fölfüggesztheti a' megyeispán; de hivataljok-tól csupán kir. rendelet mozdíthatja el. Megválasztatnak három év-re, 's hivataljokkal semmi fizetés sem jár. Mindenik községi ta-nácsnoknak 25 éven tul kell lennie, 's a' községben laknia. —

A' pairkamrában jan. 15kén adta elő Persil azon okokat, mellyeknél fogvást a' kormány azon törvényjavaslatot terjeszté elő, hogy köteleességül tétessék mindenkinek felfödözni a' veszélyes ösz-szeesküvéseket, ha azokról némi tudomása van. A' hírlapok még ed-dig e' törvényjavaslat ellen nem igen szóltak, de annál makacsab-ban ellenzik a' politikai vétségekröl vádolt, katonai személyek tör-vényszékei elkülönítését a' politikaitól. —

A' követházban jan. 28án szombatnap rend szerint folyamodá-sok voltak tanácskozás tárgyai. Ezek közt főleg figyelmet vont magára a' lengyel menekövék, mellyben kérik, hogy sorsosaiktól, kiknek sege-delemre szükségök van, ez ne tagadtassék meg, előadván egyszers-mind, hogy némelyek segédpénze megcsökkenetetett folyó év jan. 1től fogva egy ötöd résznyiben. A' belminister azzal szabadkozott, hogy a' Franciaországban levő lengyel menekövék száma 5151, 's 1830 óta Franciaország a' lengyelekre általjában 19 millió frankot költött. A' kormány, mennyire csak lehetett, alkalmat nyujtott nekik, hogy magok szerezzék meg magoknak a' szükségéseket 's $\frac{2}{3}$ részünl e' szándék csakugyan valósult is; de amaz $\frac{1}{3}$ rész közt ölyak is vannak, kik gazdagok, furdöket látogatnak, drága szállásokon laknak és szá-mos cseléddel bírnak, 's mégis pontosan megkívánják a' gyámpénzt. Mások dolgozhatnak, de nem akarnak. Hosszas vita után, melly-ben de Tracy, Mauguin, és Salverte a' lengyelek pártját fogták, az határozatott, hogy e' folyamodás a' tanácselnökhöz utasíttassék. —

GABONAÁR. Vidéki városink piaczin; pozs. méröje váltó gar.

	buza	készter.	roza	árpa	szab	kukur.	kölcs
Jan. 28án Miskolcs	90-85	70-65	55-50	50-45	30-25	80-72	210-200
" 27én N. Becsker.	90-75	65-55	—	50	42-40	75-70	—
" 27én Arad	91	70	70	60	58	80	—
" 28án Baja	80-67	60-50	50	50	33	80	—
" 28án Pécs	80-70	55	50	55	40	75	—
" 28án Szeged	90-85	70	65	55	50	90-85	100-10
" 20án Károlyvár.	120-105	—	—	76-72	50-48	100-98	—
" 30án Beszterceb.	102-80	—	62-55	58-55	30-26	—	—
Feb. 1én Mosony	105-72	60-50	50-47	45-40	37-32	90-77	—
" 3án Uj-Becse	95-80	75-70	—	55	45	—	—
" 3án Arad	90	63	67	55	51	80	—
" 4én Szeged	90-83	75-70	70	60	50	90	110-100
" 4én Sz. Fejérvár	80-70	65-56	50-48	48-44	34-31	80-78	—
" 4én Komárom	72-71	—	48-46	45-44	—	81-81	—
" 3án Pozsony	92-70	—	47-45	44-40	34-30	—	—
" 3án N. Szomb.	83-70	—	48-40	38-37	30-28	—	—

PÉNZKELET: febr. 8án 5 pCentes statusk. 101 7/8; — 4 pCentes 91 15/16; — 3 pCentes 75 17/32; — 2 1/2 pCentes 57; — 1820diki 100 frtos 225 1/4; 1834diki 500 frt. 570; — m. k. kamarai 3 pCentes köt. 67 1/2 2 pCentes 53 1/2; Bankrészevény 1300 1/3 p. p.